

12 czerwca 2019

Kapelani wojskowi w gronie 108 Męczenników z okresu II wojny światowej

Są nimi:

Bł. o. Michał Czartoryski (1897-1944); dominikanin; 14 października 1915 r. będąc osobą cywilną został powołany do armii austro-węgierskiej do Reitende Artillerie Division Nr 7; zwolniony ze służby ze względu na stan zdrowia; od 1 listopada 1918 r. uczestniczył w obronie Lwowa; 8 stycznia 1919 r. wstąpił ochotniczo do Brygady Strzelców Lwowskich; 15 listopada 1920 r. został zdemobilizowany; 1 października 1926 r. podjął studia w Metropolitalnym Seminarium Duchownym we Lwowie; 20 grudnia 1931 r. przyjął święcenia kapłańskie w dominikańskim kościele pw. Matki Bożej w Jarosławiu; 2 lipca 1944 r. zgłosił się do III Zgrupowania AK „Konrad” i otrzymał nominację na kapelana; 6 września 1944 r., po upadku powstania na Powiślu, nie wycofał się z oddziałami powstańczymi i nie skorzystał z możliwości ukrycia się przez Niemcami w stroju sanitariusza; pozostał w powstańczym szpitalu z rannymi, gdzie został zamordowany. B. Szwedo, „Kapelani wojskowi na drogach ku niepodległości. Sto biografów na stulecie Biskupstwa Polowego w Polsce, Warszawa 2019, s. 80-85]

Bł. ks. kpt. Franciszek Dachtera (1910-1944); kapłan Archidiecezji Poznańskiej; 28 kwietnia 1939 r. został mianowany kapelanem rezerwy (ze starszeństwem z 1 stycznia 1939 r.); zmobilizowany do Wojska Polskiego został kapelanem 62 pułku piechoty w Bydgoszczy; jego pułku, należący do 15 Dywizji Piechoty walczył w składzie Armii „Pomorze”; przeszedł szlak bojowy od obrony przyczółka bydgoskiego po obronę Warszawy; po przedarciu się do Warszawy był kapelanem w Dowództwie Pododcinka Południowo-Wschodniego; wzięty do niewoli został osadzony w Oflagu IX C w Rothenburgu, następnie w obozie koncentracyjnym w Buchenwaldzie i wreszcie w Dachau; ofiara pseudomedycznych eksperymentów; 22 sierpnia 1944 r. śmiertelnie chory został prawdopodobnie dobity zastrzykiem z pirofenu. [B. Szwedo, „Kapelani wojskowi na drogach...”, dz. cyt. s. 93-96]

Bł. ks. kpt. Marian Górecki (1903-1940); kapłan Archidiecezji Poznańskiej, pracujący w Wolnym Mieście Gdańsku; kapelan rez. (kpt.) ze starszeństwem z 1 marca 1932 r., pomocniczy kapelan polskiej załogi na Westerplatte (1934-1936), 1 września 1939 r. aresztowany przez Niemców i osadzony w obozie w Stutthofie; głodzony, męczony i torturowany; rozstrzelany w Wielki Piątek 22 marca 1940 r. wraz z 66 działaczami Poloni Gdańskiej i Pomorza [patrz: ks. ppłk SG R. Preuss, "Błogosławiony ks. Marian Górecki, kapelan polskiej załogi

na Westerplatte w latach 1934-1946, męczennik": w: „W służbie Bogu i Ojczyźnie. Szkice historyczno-duszpasterskie z okazji setnej rocznicy utworzenia biskupstwa polowego w Polsce, Warszawa 2019, s. 58-60

Bł. ks. Henryk Kaczorowski (1888-1942); kapłan diecezji wrocławskiej; podczas wojny polsko-rosyjskiej pełnił funkcję kapelana. 12 kwietnia 1921 r. przeniesiony do rezerwy. Zweryfikowany jako kpl. (kpt.) rez. z 1 czerwca 1919 r.; był m.in. profesorem wrocławskiego Seminarium Duchownego a także jego rektorem; podczas II wojny światowej 7 listopada 1939 r. z grupą kapłanów i alumnów seminarium aresztowany przez Niemców we Wrocławku. Przetrzymany w tamtejszym obozie karnym, wobec choroby skierowany został do szpitala św. Antoniego. 16 stycznia 1940 r. przewieziony do obozu przejściowego dla duchownych zorganizowanego w pocysterskim klasztorze w Łądzie; 3 kwietnia 1941 r. wywieziony do więzienia w Inowrocławiu, a stamtąd do obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen. Ostatecznie od 25 kwietnia przebywał w obozie koncentracyjnym w Dachau (nr więźnia 24 547). 6 maja 1942 r. wywieziony z obozu w „transporcie inwalidów” do obozu koncentracyjnego w Hartheim i wkrótce potem został tam zamordowany. [na podstawie noty biograficznej oprac. przez W.K. Cygana].

Bł. ks. kpt. Marian Konopiński (1907-1943), kapłan Archidiecezji Poznańskiej; 28 kwietnia 1939 r. mianowany kapelanem rezerwy (ze starszeństwem z 1 stycznia 1939 r.); kapelan 15 pułku ułanów Wielkopolskich należący do Wielkopolskiej Brygady Kawalerii; uczestnik bitwy nad Bzurą, dotarł do Warszawy, dostał się do niewoli niemieckiej; więzień oflagu X B Nienburg w Dolnej Saksonii; więzień obozu koncentracyjnego Neuengamme pod Hamburgiem; więzień obozu KL Dachau; ofiara pseudomedycznych eksperymentów; zmarł 5 stycznia 1943 r. [patrz: B. Szwedo, „Kapelani wojskowi na drogach...”, dz. cyt. s. 227-230]

Bł. ks. kmdr ppor. Władysław Miegoń (1892-1942); kapłan diecezji sandomierskiej; od 1 grudnia 1919 r. pełnił posługę kapelana wojskowego; z 1 batalionem morskim brał udział w wojnie polsko-rosyjskiej w 1920 r.; ranny pod Makowem Mazowieckim; otrzymał Order Virtuti Militari; pełnił posługę w Marynarce Wojennej a potem w Lublinie; w 1933 r. powrócił nad morze i pełnił funkcję kapelana Dowództwa Floty i Portu Wojennego w Gdyni oraz proboszcza parafii wojskowej w Gdyni; w kampanii polskiej 1939 r. był dziekanem Marynarki Wojennej i Obrony Wybrzeża. Pozostał z rannymi żołnierzami i został umieszczony w obozie w Flensburgu; więzień obozu IX C w Rothenburgu koło Fuldy, a następnie w Dachau. Zmarł 15 października 1942 r. [patrz: B. Szwedo, „Kapelani wojskowi na drogach...”, dz. cyt., s. 312-317]

Bł. ks. Józef Stanek (1916-1944), pallotyn; 7 kwietnia 1941 r. przyjął święcenia kapłańskie w warszawskiej archikatedrze z rąk abp. Stanisława Galla; 26 sierpnia 1944 r. został mianowany kapelanem Zgrupowania AK „Kryśka”; działał pod ps. „Rudy”; 23 września 1944 r. wpadł w ręce niemieckie na Czerniakowie; został powieszony na kapłańskiej stule przez SS-manów z Brygady Dirlwängera na zapleczu magazynów „Społem” przy ulicy Solec. [patrz: B. Szwedo, „Kapelani wojskowi na drogach...”, dz. cyt., s. 458-461]

Bł. ks. mjr Bolesław Strzelecki (1896-1941), kapłan diecezji sandomierskiej; w 1920 r. wstąpił ochotniczo do Wojska Polskiego; kapelan 18 pułku piechoty w 1920 r. zdemobilizowany w stopniu kapelana rezerwy (ze starszeństwem 1 czerwca 1919 r.); pracował duszpastersko w Radomiu; 7 stycznia 1941 r. aresztowany przez gestapo i przewieziony do KL Auschwitz; pobity przez niemieckiego więźnia funkcyjnego zmarł 2 maja 1941 r. [patrz: B. Szwedo, „Kapelani wojskowi na drogach...”, dz. cyt., s. 467-472]

Bł. ks. kpl lotny Kazimierz Sykulski (1882-1941); kapłan diecezji sandomierskiej; podczas wojny polsko-rosyjskiej w 1920 r. pełnił funkcję kapelana lotnego; nie otrzymał przydziału do jakiegokolwiek jednostki, lecz jego zadaniem było objeżdżanie oddziałów, dodawanie otuchy i umacnianie walczących o wolność

Ojczyzny, w razie potrzeby pomagał kapelanom czynnym w pojedynczych oddziałach wojskowych; w latach okupacji zajął się działalnością charytatywną w Końskich i okolicznych gminach; 1 października 1941 r. został aresztowany przez gestapo i osadzony w więzieniu w Końskich, w Radomiu a następnie w Auschwitz; 11 grudnia 1941 r. został rozstrzelany przed Ścianą Straceń [patrz: B. Szewdo, „Kapelani wojskowi na drogach...”, dz. cyt., s. 482-487]

oprac. ks. płk SG Zbigniew Kępa

obraz kanonizacyjny 108 Męczenników z okresu II wojny światowej namalowany przez prof. A. Bają, źródło: <https://www.brewiarz.pl>